

čica, ki ga gotovo izredno zanima vloška politika, kar je baje izvedel od dr. Žerjava. No, saj smo sišali, kaj sem jaz v resnicu sporočil dr. Novaku in najpoštenješem namenom, da bi odvrnih od Ljubljane in stranke nevarnost takih usodnih demonstracij. Toda fama eundo eresit in to kar je obdolžene trosil, je bilo že nekaj čisto drugega. In mimogrede povedano, ravno moje naročilo dr. Novaku je najeklatantnejši dokaz najine čiste vesti. Zakaj toliko rasnodnosti mi pač mora pripisati celo gosp. obdolžene, da ne bi nosil dr. Žerjavu in s tem naravnost v uredništvo »Jutra« najnih pogovorov z dr. Plojem, če bi si bila z dr. Tavčarjem v svesti tudi le sence nekoreknosti. Tako, kakor sem postopal v tem pogledu jaz, zmore postopati le človek, čigar nameni so kristalnočisti.

Obdolžene pač ni smel in ni mogoč na nju niti trenotek verjeti tega, kar je pravil Urbančiču. Pa seveda, infamni napadi »Jutra« na najino poštenje, so bili od tistega spocetka, odkar se nama je očitalo, da hrepeniva po politični dedičini bolnega župana, pa vse do danes v neločljivi kavzalni in logični zvezi, izvirali so iz tistega kalnega vira. In v taki zvezi z njimi je bilo tudi danes inkriminovano očitanje. Tako torej izgleda bona fides obdolženčeva. — In če bi tudi koncediral, da je bil obdolženec en moment zapeljan po pripovedovanju dr. Žerjava, potem vprašam: kako je zamogel imeti čelo, da je nastopal dokaz resnice potem, ko je v Novem mestu že 27. avgusta izvedel celo resnico in ko se je o krivici vseh napadov na najino čast moral preprijeti iz izjav izvrševalnega odbora in iz zaupnice, katero nama je dal klub občinskih svetnikov dne 29. in 31. avgusta!!

Glede na vse to trdim s polnim prepričanjem, da je postopal gosp. obdolženec z vsemi spocetka zgoj iz politične rankine in osebne mrzljine. Zlasti za to zadnje pa je imel temveč povoda, ker sva mu bila oba izkazovala le dobrote in ker bi on danes prav gotovo ne nosil naslova mestnega tržnega nadzornika, ako bi bil svoj čas podžupan in častni občan ljubljanski dr. Tavčar rekel: ne! Zadnega, in ker sva bila tudi še 15. avgusta dr. Tavčar podžupan, jaz pa občinski svetnik, je obdolženčeva potrebo soditi tem strožje. Vse to blagovolite uvaževati gosp. sodnik in sedaj — nobene besede več o krividi. Kar se tiče vprašanja kazni, naglašam pred vsem, da nama je tuj vsak čut inačevalnosti. Le to morava zahtevati, da bodi kazen taka, da bo v resnici kazen, in da je krive ne bo mogel prevliti na tiste, kih se danes krije varni plot. On naj se pokori tu, drugi pa bodo dajali odgovor drugje. Amen.

Dnevne vesti.

+ Odbor zaupnikov narodno-napredne stranke je imel včeraj sejo, ki je trajala od 10. ure dop. do 1. ure pop. Posvetovanja so bila zaupna. Storjene skele razglasili predsedstvo.

Falsifieirano poročilo. Ribnikar in njegovi tovarisi niso zmogli toliko lojalnosti, da bi bili priobčili objektivno poročilo o sobotni obravnavi. Zverišili so poročilo, ki ima očivenen namen, zatemniti sliko, ki jo je podala obravnava in spraviti občinstvo v zmotno. Seveda več kot vse besede zaleže odsoba. Iz tega, da je bil Ribnikar obsojen na en teden zapora, spozna vsa javnost, kaj je obravnava dognala. A dočim smo šli in v svoji lojalnosti in objektivnosti tako daleč, da smo priobčili celo vse važnejše podatke iz pripravljalnega spisa Ribnikarjevega zagovornika — cesar bi pač noben drugi list v takih razmerah ne storil — so Ribnikar in njegovi tovarisi poročilo v svojem listu celo falsifieirali. V tem poročilu podtikajo namreč dr. Trillerju izrek: »Ako bi bili dr. Tavčar ostal ljubljanski podžupan, bi Adolf Ribnikar ne nosil danes več naslova tržnega nadzornika.« To je predzna falsifikacija. Glasom stenograma je dr. Triller rekel: ... Glede na vse to trdim s polnim prepričanjem, da je postopal g. obdolženec z vsemi spocetka zgoj iz politične strankine in osebne mrzljine. Zlasti za to zadnje pa je imel temveč povoda, ker sva mu bila oba izkazovala le dobrote in ker bi on danes prav gotovo ne nosil naslova mestnega tržnega nadzornika, ako bi bil svoj čas podžupan in častni občan ljubljanski dr. Tavčar rekel: Ne! — Kakor se vidi, je dr. Triller vse kaj drugega rekel, kot mu sedaj podnika »Jutro«. A postopanju mladinoval se prav nič ne čudimo; tako postopajo namreč vedno! V tem slučaju pa vzlje temu, da je dr. Triller včeraj na merodajnem mestu gospodom pojasnili stvar v predstoječem mislu.

+ Obravnava proti Ribnikarju je v soboto privabila toliko občinstva, da je bila precej velika dvorana na-

šiljeno poleža in je moralo oditi vse polno ljudi, ki niso dobili prostora. Obravnava je trajala od 3. ure pop. do pol 7. ure zvečer. Že pa je opazilo obtoženčev vedenje. Se kmetski fant, če stoji pred sodiščem, se zaveda, kje da je in se ne obnaša tako brezobrazno, kakor se je obnašal Ribnikar. Po izpovedbah dvornega svetnika dr. dr. Ploja in bivšega župana Hribarja je bila stvar seveda odločena. Kajti po tako preciznih in jasnih izpovedbah ni bilo nobenega dvoma več, da je bila obrekovalna gonja proti dr. Tavčarju in dr. Trillerju iz tre izvita, da je bilo vse, kar se jima je očitalo, od konca do kraja zlobna spletka. Spoznanje, kako zlobno je bilo vse to početje, je pač najbolj uplivalo, da je občinstvo s pravim zadoščenjem vzelno na znanje razglaseno odsobo. Samo en glas je bil: Ribnikar je zasluzil, da je bil obsojen na zapor.

+ Peerz — kompetira. Profesorji Peerzu so postala na Kranjskem tla prevroča in rad bi se preseil kam drugam. V kak kraj, kjer ne pozorno njegovih svojstev in njegovih vrlin. Zdaj je razpisano ravnateljsko mesto v Olomouc in Peerz kompetira za to mesto ter se ziblje v prijetni nadi, da je dobi. Naj bi se mu izpolnilo njegovo upanje, kajti takih elementov na Kranjskem ne rabimo!

+ Učitelj Stupica, ki ga je, kakor znano, župnik A. Pfajfar spravil v disciplinarno preiskavo, je tožil župnika zaradi denuncijantstva. — Pravda se je vlekla precej časa, v četrtek pa je bila kleplena obravnava pred c. kr. okr. sod. v Škofji Loki. Izid je ta-le: Župnik je obsojen na 50 K globe; vrhutega plača jako visoko narasle tožbene stroške: dva avokata, obilo prič itd. Fantič, ki sta krivo pričala zoper svojega učitelja, sta dobila vsak po 24 ur zapora. — Cestitamo vremenu učitelju Stupici in gotovo je, da ga tudi šolska oblast ne bo mogla kaznovati, ko se je pred sodiščem dokazala njegova nedolžnost.

+ Gorški deželní zbor je tudi sklican na dan 5. oktobra. Vse je razvedeno, kaj stori zveza italijanskih liberalcev s slovenskimi klerikale glede potrditve slovenskih poslancev iz veleposelstva. Kakor znano, so omenjeni zavezniki zadnjie kar na kratko razveljavili izvolite iz slovenskega veleposelstva, na kar sta bila odložila mandate tudi A. Gabršček in dr. Gregorin. Vsi pa so zopet izvoljeni. Da bi zopet razveljavili izvolite iz slovenskega veleposelstva ter tako zagrešili novo politično lopovstvo, je težko še misliti; najbrž oddajo izvolitev v verifikacijski odsek, iz katerega pa ne bo poten nobenega poročila. Poslane italijanske ljudske stranke, 6 po številu, tudi še niso verificirani.

Občinske volitve v Kranju so razpisane, kakor smo že poročali, na 28. in 29. septembra. Izmed starih občinskih odbornikov izstopijo iz odbora: dr. Edv. Šavnik, dr. Josip Kušar, Anton Korošec, Ivan Rakovec, Alojzij Pečnik, Konrad Pučnik in Josip Kovač. — Kot kandidati od narodno - napredne strani so se določili za I. razred kot odborniki: Vilko Rus, Karel Šavnik, dr. Val. Štempihar, Josip Tajnik, dr. Lj. Treo in Anton Zupan; kot namestniki pa: Friderik Badiura, dr. Vlad. Herle in Karel Krivanec. — Za II. razred kot odborniki: Fran Crobat, Franc in Josip Krenner, Josip Majdič, Makso Pirnat in Ferdinand Polak; kot namestniki pa: Konrad Geiger, Franc Jezerski in Franc Šavnik. — Za III. razred kot odborniki: Ivan Jagodic, Ciril Pire, Ivan Potočnik, Lovro Rebolič, Janko Sajovic in Anton Šinkovec star.; kot namestniki pa: Anton Adamič, Matija Ažman in Rudolf Jereb.

Notarji in notarski kandidati. Justično ministrstvo je izdalo nekakšen pregled o številu notarjev v začetku leta 1910. Iz tega pregleda je razvidno, da imajo notarske zbornice v okrožju grškega nadodišča sledeče število notarjev: v Gradcu 51 notarjev, v mesiu samem 8; v Celju 23 notarjev, v mestu 2; v Celovcu 30 notarjev, v mestu 3; v Ljubljani 34 notarjev, v mestu 4. V okrožju tržaškega nadodišča štejejo notarske zbornice in sicer v Trstu 28 notarjev, v mestu 7; v Rovinju 14 notarjev, v mestu 2. Število notarjev se je v preteklem letu zvišalo za 36. Notarskih kandidatov je bilo koncem leta 1909 v okrožju grške notarske zbornice 26, celjske 18, celovske 7 in ljubljanske 17. V okrožju tržaške notarske zbornice je bilo 22 in rovinjske 3 notarski kandidati. Skupno število notarskih kandidatov je znašalo 651, dva manj nego v prejšnjem letu.

Kolera na Štajerskem. V Zaprešiču je umrl neki tuječ, pravijo, da na koleri. Gostiščo, v kateri je umrl, so zaprili.

I. razred a. kr. državni gimnaziji v Goriči. V prvi razred je bilo sprejetih 239 učencev. Razdeljeni so tako: I. a razred šteje 68 učencev, in sicer je Italijanov 63, Nemcev 5; I. b razred šteje 60 učencev, vsi so Slovenci; I. c razred je italijanske

parallela s 56 učenci; I. d razred je slovenska parallela s 55 učenci. Prva dva oddelka imata nemški njenik. Italijani so še širili vesti, da dobijo res tak parallelni razred, ki bi odgovarjal vsem njihovim zahtevam, da pridejo vsej vsej sprejeti učenci, ali zgodilo se je, da jo sprejetih italijanskih dočkov 56, slovenskih pa 55. V nemških oddelkih je 63 Italijanov in 60 Slovencev. Nemcev je samo 5. To števile pač najjasnejše priča, kako neumestna je nemška gimnazija v Goriči. Če bi šlo po pravici, bi morala imeti slovenska parallela dva oddelka in italijanska istotako; tisti 5 Nemcev naj bi šlo kamor bi hotelo, ali v italijanski ali slovenski razred ali pa kam drugam. Toda če bi se prav razdelilo prvi razred, potem bi odpadel prvi nemški razred in v 8 letih bi bilo konec nemške gimnazije v Goriči. Vlada pa hoče obdržati nemško gimnazijo v Goriči; zato pa je omejila število učencev za slovenske in italijanske parallele ter uredila vse stvar tako, da sta ta dva močna oddelka prvega razreda z nemškim učnim jezikom. Umevno, da s tem niso zadovoljni ne Slovenci ne Italijani in ni dvoma, da bodo oboji zahtevali, da se otvoriti takе parallelki, v katere bodo mogli vstopiti vsi slovenski in italijanski otroci, ki prestanejo sprejemni izpit.

Uboj v Trstu. Pišejo nam iz Trsta 24. septembra: Danes zjutraj okoli treh sta službujoča stažnika Roncel in Dussich našla na trotoarju ulice Mercato blizu kavarne »All' Europa Felices ležati v krvi in brez zavesti mladega človeka. Spravila sta ga na bližnji inspektorat, kamor je bil poklican zdravnik zdravniške postaje in Treves. Zdravnik je konstatiral na nesrečniku, ki je za hipodrapi oči, dve težki rani in sicer pod desnim očesom in na levem strani prsi. Ko je hotel Treves spraviti nesrečnika v bolnišnico, je ta izdhnil, ne da bi se bil zavedel. Aretiran je bil nek berač, ki je povedal, da sta se najbrž pretepal umrili in ogljar Peter Medved. — Policia je šla okoli petih zjutraj v Medvedovo stanovanje, kjer ga je našla »sladko« spečenega in se okrvavljenega. Na vprašanje inspektorja, zakaj je umoril mladega moža, je odgovoril Medved: »on je pretepel mene, jaz pa njega!« To je zadostovalo, da je policija Medveda aretirala, ki je slednjie zločin tudi priznal. Oddan je bil v sodne zapore na razpolago preiskovalnemu sodniku. Zaklani mladenič se imenuje Maks Fink, 24 let star, ogljar, stanuje v ulici Campo Marzio 2. Njegovo truplo je bilo prepeljano v mrtvaško kapelo k Sv. Justu.

Nesreči. Ko je delavec V. Alt pri zgradbi deške sole na Pruhal jemal svojemu tovarišu iz nahrbtne nošače, mu je ta padla na nogo in ga tako poškodovala, da je moral v deželno bolnišnico. — 54letni hiralec Fran T r a v e n iz Kamnika je šel v hiraleci v podstrešje hleva, s katerega je pada na tla in se na desni roki težko telesno poškodoval. Tudi tega so oddali v deželno bolnišnico.

Usodna kopica. Kadar manjje proso, je posebno vesela mladina. Vse se že cel dan veseli »kopice«. Otočci meječjo brhkim »mencem« snope pod noge in čim bolj jih vroče noge suščjo, tem preje pridejo do »bab«. Ko je tudi ta smeta, sledi večerja. Pije se, je in prepeva dolgo v noč češče pa zaključi vse skupaj še ples. Tako je bilo tudi v soboto pri Medicovih na Hauptmanci. Ko je bilo delo končano, so bili menci pogoščeni in veselje je seglo do plesa, kamor sta prišla tudi dva domobranci. Ker ni hotela iti prijateljica domače hčere plesat s posestnikom sinom Francetom Ponikvarjem, se je vnel preprič, iz katerega je nastal tepež. Domobranci sta potegnili bodal ter jela z njima mahati po Ponikvarju. Poškodovala sta ga tako, da so ga morali drugi dan prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Na vsak način v smrt. Včeraj se je v Domžalah obesil nek 33 letni brez posebni ključavnici pomočnik rodov s Češkega, a ga je Fran Tičar še pravcočasno rešil. Ključavnica je potem krenil v Studio in tam hotel narediti svojemu življenju konec. Skočil je v neki vodnjak v katerem je bilo 3 metre vode. Tukaj mu je predala že precej slaba in skoraj bi bil dosegel svoj cilj, ako bi ga ne bila rešila posestnika Fran Dimic in Ivan Zajec. Da preprečita njegov napade, sta ga zvezala, naložila na voz in odpeljala proti Ljubljani v svrho, da ga odmeta v deželno bolnišnico. Ko pridejo do črnuškega mostu, ju je povezanec poprošil, da bi ga nekoliko oprostila in pustila iti opraviti svojo potrebo. Ni mu pa bilo prav nič potreba stopati z vozo, marveč je možak hotel pod to pretvezo le uiti, kar se mu pa ni posrečilo in rad ali nerad je moral s svojima rešiteljem. Bržkone se mu je bil nekoliko omračil um.

Ponočni tat Slabe. Predno je Slabe ukral na Dolenski cesti št. 8 srebrno uro in 5 K, poskušal je priti v sobo baš ob polu dveh v nasproti hiši št. 13. Že je bil odprt okno ter kletko s krovitljščom previdno nosil

vsi na čin, da bi se povzpel v sobo. PKE je pa začel tako močno friotali, da se je shodil gospodar in takoj odšel po Metko ven pod okno. Tat je seveda zbehal, a takoj poskusil v omenjeni soščni hiši, kjer mu je zapadla uva in 5 K.

Rogovljez. V soboto ponoči je prišel v neko gostilno na Sv. Jakoba trgu nedle že precej okajen blapec ter začel notarkarico brez vsakega povoda zmerljati z najgršimi psovčkami. Naposled je pa zgrabil za dežnik ter z njim časa bil po notarkarici, da ga je zlomil. Pri tem pa se je kaznoval tudi sam. Prijet je namreč za političko steklenico in z njim toliko časa tolkel po mizi, da jo je razbil ter se pri tem na roki znotratno poškodoval. Raztrgal je notarkarici tudi blizu ter je s tem provzročil 4 K škode. Da bode imelo to zanj neprijetne posledice, je razumljivo.

Vtihotapec. V soboto ponoči se je hotel vtihotapiti v stanovanje neke vdove na Elizabetni cesti neki nepoklican posetnik, ki pa ni dosegel svojega namena, ker je bil prepopden.

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Hrvatov in 17 Slovencev. — Včeraj se je odpeljalo v Ameriko 22 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 8 Srbov in 4 Hrvatje. — 14 tesačev je šlo iz Rogatca v Rolfovico, 14 Lahov se je povrnilo iz dela v Kormin, 6 pa v Pontebo. 9 Hrvatov se je odpeljalo v Zagreb, 10 Lahov pa v Gradec.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Vida Podreberškova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Izgubljeno jedvokolesni vozilček. — Gdč. Leonora Vodviškova je izgubila zlato zapestnico. — G. Pavilna Sircljeva je izgubila rjavno ročno torbico, v kateri je imela čez 21 K dvanarja. — Tesarski vajenec Fran Ferkov je izgubil denarnico v kateri je imel do 34 K denarja, — Šolska učenka Julija Kredarjeva je našla srednjo vsoto denarja ter jo oddala pri magistratu. — Našel se je v Gospodski alici dežnik. Lastnik ga dobi v Križevniški ulici št. 7, III. nadstropje.

Uradne vesti. Dne 4. oktobra bo pri okrajnem sodišču v Novem mestu dražba zemljišča vl. št. 53 k. o. Kandija. Zemljišče je cenjeno na 6537 K. Najmanjši ponudek znaša 3268 K 50 v. — Dne 25. oktobra bo pri okrajnem sodišču v Radovljici dražba zemljišča vl. št. 288 k o. Bohinjske Bistrici, obstoječega iz hotela »Rodica«, vrtu in pritikline. Zemljišče je cenjeno 90.420 K, pritiklina 8714 K. Najmanjši ponudek znaša 49.557 K.

Slovenski Narod izhaja dnevno včakrat.

Narodna obramba.

Ko mene več ne bo... Zavednim rodoljubom, ki so se zavarovali na življenje v korist družbi sv. Cirila in Metoda, sta se pridružila gg. A. K. in A. Ž., slovenska učitelja. Njuni polici po 500 K bodeta dali družbi v vsakem slučaju čez 25 let toliko vstopa. Na polju zavarovanja deluje »Prva Češka« prav uspešno v korist narodni družbi, zavarovanec pa je hčere biti koristni tudi takrat, ko bi jih več ne bilo... Naši malčki v Možirju pod vodstvom marljive Stanke so junaki. Pomislite si! V krat

pristali. Splošno pozornost vzbuja tudi dejstvo, da se je nahajal v spremstvu banovem tudi zagrebčki župan Janko Holjac, ki je bil izvoljen kot kandidat hrvaško-srbske koalicije in opozicionalne stranke dr. Mile Starčevića. Vsa znamenja torej kažejo na to, da so napočili za hrvaško-srbsko koalicijo hudi dnevi in da jo čakajo še marsikatera presenečenja in ljute borbe. V interesu narodne stvari bi bilo želeti, da bi na Hrvaskem ne došla na krmilo stranka, ki bi igrala tako žalostno vlogo, kakor bivša madžarska stranka. Kakor dosedanjih dogodki izpričujejo, je vse delovanje bana dr. Tomašića osredotočeno na to, da se na Hrvaskem zopet ustvari takva stranka.

Posojilo mesta Zemuna. Mestni občinski svet v Zemunu je sklenil najeti posojilo v znesku 2,500.000 K. To posojilo se bo amortizovalo. S tem posojilom se ima zgraditi vodovod in pričeti s sistematično kanalizacijo mesta.

Aero zaradi igralske banke v Varni. Blvšega sekcijskega načelnika v ministerstvu notranjih del Bačvarova, ki je bil aretiran, so izpustili na svobodo proti kavciji v znesku 5000 K, katero vsoto je položila njegova rodna občina. V isti stvari so aretilari uglednega pristaša vladne stranke Atanaza Gjuzova. O aferi je bil te dni zaslišan urednik "Dnevnika" St. Tanev, ki je označil za sokrivate občinske svetnike v Varni Pasareva, Kaneva in Dimitrova. Nadalje je izpovedal, da se je bišemu ministru notranjih del Takevu ponudilo 200.000 lemov, ako da koncesijo za ustanovitev igralske banke, sinu sekcijskega šefa Govedarjeva pa 80.000 lemov pod pogojem, da ne bo njegov oče zaviral izdanie koncesije. Kot priča je bil zaslišan tudi bivši uradnik v ministerstvu G. Pejev, ki pa ni mogel nicesar izpovedati, ker je izstopil iz ministerstva že pred aero.

Po slovanskom svetu

Petri shod poljskih tehnikov se je vršil 10. in 11. septembra v Lvovu. Udeležnikov je bilo na shodu čez 300. Na shodu so sprejeti razne važne rezolucije. Predvsem se je shod izrekel za popolno izvedbo zakona o kanalih iz leta 1901. Zahteval je, naj se ustanovi v Galiciji visoka montanistična šola. Shod je protestiral proti pozivanju tujih projektantov in strokovnjakov, ker je dovolj domaćih kvalificiranih moći. Shod je zahteval, naj deželni odbor in drugi merodajni faktorji le takrat dajo dovoljenje industrijskim podjetjem, pri katerih je angažiran tudi tudi kapital, ce se zavezejo, da bodo nastavljeni pri podjetju domaće moći, ce se dopusti tudi domaći kapital, ce se zamejci poljsko dopisovanje in varujejo narodni čuti nastavljencev. Nadalje naj radi skrbe za to, da se bodo taka podjetja ustanovljali sredi dežele, na zadnji meji naj se pa podpira domaća industrija in obrt. Stalnemu odboru so dodelili predlog in načrt tovarne za izdelovanje poljedelskih strojev in prekušnje postaje za gospodarske stroje, načrt za uredbo pravnih razmer tehnikov itd. Prihodnji shod se vrši leta 1912 v Krakovem. Obenem s shodom so priedeli tudi razstavo poljskih tehnikov in arhitektov in pa avijatično razstavo.

Gospodarski razvoj na Prusku. Ugoden je razvoj Poljakov na Prusku v gospodarskem oziru. Pred kratkim je izšlo poročilo "Związek półek zarobkowych" za leto 1909; v tej zvezi je bilo združenih v tem letu 248 društev, za enajst več nego v prejšnjem letu, s 114.732 člani. Združenih deležev je imela zveza za 21 milijonov mark, vkladov 177 milijonov mark, vsega vloženega denarja je 222 milijonov mark. V zvezi niso bila sleška društva, ki tvorijo lastno zvezo.

Knjigovnost.

"Slovenski Sokol". Ker podrobnejša izida medletnih temem ni mogoče objaviti že v septembrski številki izidat stvari za september in oktober skupaj, to pa nekoliko prej, so bi sicer izšla oktobraška številka, da izvedo tekmovalci čimprej počitne uspehe.

Izpred sodišča.

Morilec svoje ljubice. Kakor smo že poročali, se je vršila zadnje tri dni preteklega tedna proti posestnikovemu sinu in bivšemu delavcu pri južni železnici Antonu Kmetecu iz Gornjih Jablan, že tretja porotna obravnavo. Dne 9. marca t. l. je bil Kmetec obsojen na smrt na večelih. Najviše sodišče je obodno razveljavilo in odredilo novo obravnavo. Pri tej novi obravi se je dognalo, da je bil pri umoru udeležen tudi obtoženec oče, katerega je že tekom te preiskave ubil njegov zet. Zato so porotniki zanikali vprašanje, če je obtoženi Kmetec sam umoril svojo ljubico Frangeš, potrdili pa so vprašanje glede njegovega sodelovanja pri umoru. Anton Kmetec

je bil zopet oboren na smrt na večelih.

Nesreča nase. Pred poslednjim potrošnim sodiščem se je velja obravnavala o neprijetnem slučaju, ki se je zgodil v ženskem samostanu v Podolu blizu Melnika. Na vrt tega samostana, kjer se je sprehajala sestra Maksima je čez ograjo zvezel dvajsetletni kočijač Vlach Verner ter napadel sprehajajočo se nuno ter jo hotel posiliti. Začela je na pomoč klicati, na kar so prišle ostale nune ter jo rešile iz neprijetne situacije. Kočijač je srečno ušel. Verjaja je sodišče obosodo v trimesečno težko ječo.

Razne stvari.

* **Karel Mayev sad.** Dva trinajstletna dečka, Konrad Eisler in Ivan Resehl, učenci meščanske šole na Dunaju, sta izginila z doma. Bila sta strastna čitalca Karel Mayevih del.

* **Ukraden verski zaklad.** Povodom revizije verskega zaklada srbske verske občine v Novem Sadu se je izkazalo, da je ves verski zaklad izginil. Uvedla se je kazenska preiskava proti predsedniku verske občine Štefanu Živkoviću, kakor tudi proti celemu bivšemu odboru.

* **Napadena komisija.** V okraju Konstantinogora so kmetje napadli zdravniško komisijo, ki jo je vlada odspolnila v okraj zaradi kolere. Kmetje so klali: "Zdravnički razširjajo kolero!" Ko je neki župan hotel pomirjevalno vplivali na kmete, so tudi njega napadli in težko ranili. Zdravnička komisija je moralna pred razlučenimi kmeti bežati.

* **Očeta umorili?** V Bleščini, blizu Novega Kralja, Gradača so že štirinajst dni pogrešali I. Hruba, delavca, očeta dveh sinov, 18 in 16 letnega. Razne govorice so se o tem raznašale. 22. t. m. sta se pri sinova sprija ter začela drug drugemu očitati, da sta umorila očeta ter ga zakopala na vrtu. Na to so začeli stvar preiskovati ter konečno dognali, da je oče faktično zakopan na vrtu. Vsled tega so oba sina zaprlji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rekonstrukcija Bienerthovega kabimenta.

Dunaj, 26. septembra. Krščansko-socijalni listi prinašajo v zadnjih svojih številkah vesti o rekonstrukciji sedanjega Bienerthovega kabimenta, glede katerega pišejo, da se začne ministrski predsednik baron Bienerth pogajati že oktobra meseca s posameznimi strankami. V rekonstruiranem kabinetu baje ostanejo ministrski predsednik baron Bienerth, naučni minister Stürgkh, minister za notranje stvari Haerdtl in demobranski minister Georgi; kot ministra-krajan bi prišla v poštev dr. Urban, nemški državni poslanec iz Češkega in deželnega maršala namestnik in sicer ta kot nemški minister-krajan, za Čehe pa dr. Skarda. Vodstvo krščansko-socijalne stranke sedaj izjavlja, da so vse te vesti o rekonstrukciji kabimenta same kombinacije in da zlasti portfelja ministrov-krajanov ne bosta na noben način oddana.

Ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary na Dunaju.

Dunaj, 26. septembra. Ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary se je včeraj zvečer pripeljal semkaj iz Budimpešte. Danes ob 9. je imel z ministrskim predsednikom baronom Bienerhom konferenco, katere predmet je bil razgovor o uvozu argentinskega mesa v Avstro-Ogrsko. Ob 11. dopoldne je bil grof Khuen-Hedervary sprejet od cesarja v avdijenci, da mu je podal poročilo o politični situaciji na Ogrskem z ozirom na zasedanje ogrskega državnega zbora, ki danes prične zborovati.

Kolera na Dunaju.

Dunaj 26. septembra. Mormar Štefan Bogdan, ki je bil — kakor znano — prenešen radi obolenosti na koleri v Fran-Josipovo bolnico, je umrl na koleri včeraj popoldne.

Dunaj 26. septembra. Včeraj zjutraj je nevarno zbolel neki kaznjenc pri okrajnem sodišču v Simmeringu in sicer na znakih kolere. Tudi v občinskem zaporu se je pojavil en koleri sumljiv slučaj bolezni. Tekom včerajšnjega dne se je naznani v okraju Hernals en slučaj kolere.

Volilni gibanje na Hrvaskem.

Zagreb, 26. septembra. Za včeraj v Vinkovce sklican shod srbsko-hrvatske koalicije je moral biti preločen, ker se je premalo poslavcev odzvalo pozivu. — Kandidat koalicije dr. Gaj je zapustil svoj volilni okraj, v katerem prijeva zdaj bivši poslanec prof. Šišić, ki je za vladno stranko, svoje volilne shode. — V Plosti je bila sprejeta kandidatura Medakovića, v Jaski kandidatura Babić - Gjalskega. Avtentična lista kandidatov koalicije dosedaj še ni znana.

Vojaska konvencija med Rumunijo in Turčijo.

London, 26. septembra. "Times" poroča, da faktično obstaja turško-

rumunska vojaska konvencija in da so to neodrevena posredna posredna. "Times" gleda nje vsebine popolnoma natančno.

Turčija in Francoska.

Berlin, 26. septembra. V poslednjih vodilnih krogih se baje nadaja, da se bode Turčija v zadnjem trenutku premislila nadaljevanje svoje politike, ter da bode tudi že nadalje ostala polnoporna objektivna napram vsem evropskim velesilam. Francoska pričakuje, da bode Turčija opustila svojo veliko oboroževalno akcijo zlasti pri mormarici, ker bi sicer nastale komplikacije.

Odredbe proti koleri na Ogrstem.

Budimpešta, dne 26. septembra. Z ozirom na nevarnost kolere ne bodo vojaški novinci iz podonavskih okrajev klicani že 5. oktobra k prezenčni službi, temveč še le s 1. decembrom.

Stavka na Reki.

Reka 26. septembra. Danes zjutraj je zopet začelo delati 1500 delavcev v ladjedelnici "Danubius", v tovarni za torpedovke, in v železarnah. Policija straži tovarne, vojaštvo je konsignirano.

Reka 26. septembra. Stavkujoči delavci petrolejskih tovaren so začeli z vodstvom tovaren pogajanja radi opustitv stavke.

Razročevanje na Turškem in po stopanje proti Grkem.

Carigrad 26. septembra. Grški poslanik je interveniral pri turški vladi zaradi tega, ker so turška oblastva od grških podanikov zahtevala pri razročevanju, da morajo oddati svoje orožje turškim oblastvom, mesto da bi jim bila dovolila kakor drugim inozemcem, oddajati pri grškem konzulatu. Turška vlada je dala grškemu poslaniku negativen odgovor.

"Rossia" o finskem deželnem zboru.

Petrograd, dne 26. septembra. Z ozirom na glasovanje v finskem deželnem zboru piše "Rossia", oficijalno glasilo ruske vlade, da si je finski deželni zbor začrtal s svojim glasovanjem sam pot, katera vodi v tako resne čase.

Neodvisnost Egipta.

Bruselj, 26. septembra. V soboto je bil tukaj zaključen kongres nacionale egiptovske stranke. Sprejeta je bila na kongresu raspolacija za neodvisnost Egipta iz za odstranitev angleških posadk iz egiptovske dežele.

Požar.

Novi Sad, 26. septembra. Tukaj je zgorel velikanski paromlin, takozvan Zofijin mlini. Škoda znaša 1 milijon kron.

Napredni slov. Javnosti!

"Domovina" je zopet otvorila svojo dijaško kuhišnjo. Okoli 100 načebnih, nadarjenih dijakov pojava letos ta zavod, kjer se jim nudi zdravja in zadostna hrana, ki je potrebna, da mlademu, mnogo zahtevajočemu telesu, pri napornem duševnem delu ne zmanjka prezgodaj moči. Menda ni potrebno poudarjati, kako plemenito socialno dolžnost izvršuje s tem napredna javnost, ki je s svojimi prispevki ustanovila to dijaško kuhišnjo in ki jo je sedaj v tako bogati meri podpirala. Že v prvem letu svojega obstanka ima "Domovina" zabeležiti najlepši uspeh, ki ga je pripisati edino naprednemu slov. rodoljubju. Ker je pa za vzdrževanje te dijaške kuhišnje potrebna mesečno vedno večja vsota, zato se v začetku novega šolskega leta v imenu te naše mladine zopet obračamo na slovensko javnost s prosinjo, da ona ne zabi tega prepotrebnega zavoda, da ga vsestransko podpira tudi v naprej in mu ohrani svojo naklonjenost. Na tem mestu se posebej obračamo do naših vrlih narodnih dam, da se zopet z ono prisrčnostjo in požrtvovnostjo poprimejo rodoljubnega dela za "Domovino".

Naj bi ga ne bilo med nami v Ljubljani, ki ne bi ali mesečno ali letno podal malo vstočje v oskrbo učencev se mladine. Ker pa je pretežna večina dijašta doma iz širine Kranske dežele, zato gre naš poziv pred vsemi rodoljubom na deželi, da se spominjajo prav pogostokrat naše kuhišnje. V mislih imamo tu denarne zavode, pred vsem pa naše posetnike. Bogat čas jeseni je tu. Po nekod se prideva, da toliko živil, da dostikrat ne vedo, kam ž njimi. Naj bi se v vsakem večjem kraju našlo nekaj toli požrtvovnih oseb, ki bi zbirale tenaturnalije in jih posredovali "Domovini", ki vsek dar hvaljeno sprejme. Ker ima "Domovina" še celo vrsto drugih načrtov, vsled katerih naj bi postala res prava domovina slovenskemu dijaštvu in ker je odvisno le po podpor slov. javnosti, v koliko se dado ti načrti izvesti, zato naj bi se ostal naš poslov brez odmeva! Posiljatve naj se naslovijo na "Domovino", Ljubljana, Gajeva ulica 2, sicer pa daje vsa pojasnila društveni blagajnik prof. Anton Jug, Dalmatinova ulica 3/I.

Odbor "Domovine."

Kupujte jutranjo izdajo "Slovenskega Naroda".

London, 26. septembra. "Times"

Gospodarstvo.

— Peti svetovni mlečarski kongres v Štokholmu. Komite petega svetovnega mlečarskega kongresa, ki se bode vrnil od 28. junija do 1. julija 1911 je ravnočas razposlal program, ki je sleden: Sekreter I. Mlečna produkcija. 1. Vpliv različnih krmil na kakovost in množino mleka. 2. Vpliv raznih gnojil na krmilne rastline z čimrjem na kakovost mleka in mlečnih izdelkov. 3. Pomen kontrolnih društv za mlečno proizvodnjo. 4. Kako urediti živinozdravniško kontrolo v hlevu z ozirom na produkcijo mleka. 5. Kako organizovati zdravniško kontrolo nad hlevskim personalom. 6. Katerim splošnim pojemom mora odgovarjati sveže mleko in kondenzirano mleko. 7. Ocenitev in uporaba raznih metod za presojavanje mleka za vsakdanjo potrebo, za izdelovanje masla, sira itd. 8. Vrednost homogenisiranega mleka za otroke in odrastle. 9. Kontrola sira. 10. Katerim pogojem mora odgovarjati producent in mlečarski personal. — Član kongresa je labio vsakdo, ki se priglasi pri Chr. Barthelu v Štokholmu ter mu posreduje 10. kongres. — Kmetijska društva, mlečarska društva, poskušajo postajati in mlečarske šole morejo poslati svoje zastopnike. Člani kongresa doberjevajo vse referate in publikacije, ki so bili izdani v švedskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku.

— **Praški mlini so ustavili delo.** Iz Pragi brzojavljajo: Zaradi velike povodnji so vsi praški mlini ustavili delo.

— **Češka trgovska družba.** Češka trgovska družba, ki jo je ustanovila Živnostenska banka, je na sobotnem občnem zboru sklenila zvišati svoj akcijski kapital od treh milijonov na pet milijonov krov.

— **Zvišanje cen limu.** Z Dunaja poročajo: Avstrijski kartel tovaren za izdelovanje lima je zvišal ceno limu za 2 kroni pri kilogramu. Pri tej nadobi se sklicuje na vladajoče pomanjkanje mesa, vsled česar so se tudi cene kostem zvišale.

</

